

Ako môžu rodičia viesť žiakov k príprave na vyučovanie

Na začiatku školského roka je aktuálna téma domácej prípravy žiakov na vyučovanie, jej správnej organizácie v domácom prostredí. Je dôležité, aby sa žiaci už od začiatku školského roka začali pravidelne pripravovať na vyučovanie, aby ich rodičia k systematickej príprave na vyučovanie viedli, ak nie sú v tejto oblasti ešte dosť samostatní a zodpovední.

Ako sami dobre viete, v prvom rade je dôležité, aby mali vhodné miesto na učenie, kde ich nič nevyrušuje, kde sa môžu dobre sústrediť na vypracovanie domácich úloh a učenie. Je výhodnejšie učiť sa stále na tom istom mieste – najlepšie v detskej izbe pri stolíku, ktorý má dieťa na tento účel vyhradený a ktorý je vhodne osvetlený. Pri učení je treba sa snažiť vylúčiť všetky rušivé vplyvy, napr. zvuky rádia, televízie a pod. Na pracovnom mieste by malo mať poriadok, mať len tie pomôcky, ktoré sú pri príprave na vyučovanie nevyhnutné.

Vysvetlite svojmu dieťaťu, že tak, ako rodičia chodia do zamestnania, žiakovou povinnosťou je pripravovať sa na vyučovanie a učenie je príjemná práca. Naučte ho mať radosť z učenia. Spolu s dieťaťom pripravte režim jeho pracovného dňa, kde sa bude striedať učenie s oddychom. Doprajte mu aspoň hodinu pobytu na vzduchu so svojimi kamarátmi. Po návrate zo školy nechajte dieťa oddýchnuť. Najlepšie, keď sa venuje nejakej činnosti podľa vlastného výberu. Aj starších žiakov treba niekedy skontrolovať a trvať na tom, aby dodržiavali svoj denný režim. Naučte školáka, aby sa na vyučovanie začal pripravovať v tú istú hodinu. Ak sa určitý druh činnosti pravidelne opakuje, v mozgovej kôre vzniká dynamický stereotyp, vytvárajú sa podmienené reflexy, ktoré uľahčujú činnosť centrálnej nervovej sústavy. Ak sa dieťa naučí pripravovať na vyučovanie v určitom čase a v rovnakých podmienkach, učenie bude efektívnejšie.

Učitelia i psychológovia odporúčajú riadiť sa biologickými hodinami, podľa ktorých výkonnosť je minimálna medzi 13. – 14. hodinou. Potom stúpa k druhému vrcholu okolo 16. hodiny. V tom čase je dobré pripravovať sa na vyučovanie. Po tomto vzostupe už krivka výkonnosti trvalo klesá. Preto učenie a prípravu do školy nenechávajte na večerné hodiny, keď sa už dieťa nedokáže primerane sústrediť na učenie.

Na čo je ešte potrebné myslieť pri príprave vášho školáka – školáčky na vyučovanie?

V prípade, že žiakovi pomáhate s prípravou na vyučovanie, vyzbrojte sa trpezlivosťou. Dôležité je dieťa povzbudzovať a chváliť za pokroky v školskej práci. Chválime ho aj za čiastkové úspechy. V prípade, že mu niečo nejde, je treba to s ním častejšie precvičovať, najmä vtedy, keď má menej úloh. Ťažšie učivo je potrebné viackrát zopakovať, vždy po uplynutí nejakého času. Dôležité je, aby žiak látke, ktorú sa učí, rozumel. Ak ju nechápe, môže sa ju síce naučiť naspamäť, ale rýchlo ju zase zabudne.

Ďalej je dôležité, aby žiak pri príprave na vyučovanie striedal ľahšie a ťažšie predmety. Nechajte dieťa, aby najskôr samo pouvažovalo nad riešením úlohy až potom mu poradíte. U starších detí je už vhodné nechať ich nech sa učia samostatne, viesť ich k zodpovednosti za prípravou na vyučovanie. V prípade potreby skontrolujte úlohy, prípadne si nechajte vysvetliť postup riešenia. Ak je to potrebné, dieťa preskúšajte. Od 4. ročníka nechajte žiaka hovoriť učebnú látku vlastnými slovami. V prípade potreby mu dávajte iba pomocné otázky. Aby školák mal spätnú väzbu, ako učivo ovláda, je dobré, keď si nahlas povie podstatu preberaného učiva.

Ak bude žiak počas prípravy do školy unavený, urobte mu krátku prestávku. Dajte mu napríklad možnosť napiť sa a pod. Umožnite mu na chvíľu zmeniť aj priestor. Striedaním práce a oddychu možno u žiakov zmierniť, odstrániť pocit únavy i stresu.

V prípade výskytu ťažkostí so zvládnutím učiva spolupracujte s pani učiteľkou vášho dieťaťa, riaďte sa jej odporúčaniami pri precvičovaní učebnej látky v domácom prostredí. Ak by napriek tomu problémy so zvládnutím učiva u vášho dieťaťa pretrvávali, bolo by vhodné poradiť sa so psychológom alebo so špeciálnym pedagógom v centre poradenstva a prevencie, ktorí vám na základe poznania vášho dieťaťa poskytnú psychologické a špeciálno-pedagogické poradenstvo.

Spracovala: PhDr. Gabriela Gregorová, psychologička